

Miljø- og Fødevareministeriet

Institution: Fødevarestyrelsen

Enhed/initialer: Foder og Fødevarerikkerhed/RIKA, Økonomi/FS, Jura/SURO, Departementet/CHARLS

Sagsnr.: 2015-32-30-00029

Dato: 27. oktober 2015

Notat om høringsvar i forbindelse med udkast til forslag til lov om ændring af lov om fødevarer

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om fødevarer har været i høring i perioden fra den 11. september 2015 til den 9. oktober 2015.

Der er modtaget høringsvar fra følgende eksterne høringsparter:

Bryggeriforeningen, Datatilsynet, Dansk Erhverv, DI Fødevarer, DSK (De Samvirkende Købmænd), Forbrugerrådet Tænk, HORESTA, ITD (Brancheorganisation for den danske vejgodstransport), Landbrug & Fødevarer.

Bemærkninger til lovforslaget

I dette notat behandles de væsentligste bemærkninger i høringsvarene, som vedrører emnerne i lovforslaget. Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger til høringsvarene er anført med kursiv.

Bestemmelser om erhvervets betaling til finansiering af kampagnekontrol.

De samvirkende købmænd bemærker, at betalingen til finansiering af kampagnekontrollen opkræves for hvert forretningssted (P-nummer), og foreslår, at der bør kunne ske en samlet opkrævning når der til et CVR-nummer er knyttet flere P-numre.

Organisationen påpeger desuden, at det forhold, at kampagnekontrollen finansieres af alle fødevarevirksomheder, mens detailhandelen er fritaget for at betale for den ordinære kontrol, kan medføre at detailhandelen kommer til at betale for en stadig større del af kontrollen, hvis der løbende overføres ressourcer fra den ordinære kontrol til kampagnekontrollen.

HORESTA foreslår, at modellen for opkrævning bør give mulighed for opkrævning på kædeniveau. Organisationens finder, at der kan være tvivl om, hvilke kontrolkampagner, der skal finansieres af den omhandlede bestemmelse, og det foreslås derfor, at de omfattede kontrolkampagner i paragrafteksten bør betegnes som "dybdegående kontrolkampagner ved stikprøvekontrol". Endelig anføres det, at "dybdegående kontrolkampagner" bør defineres tydeligere i lovbemærkningerne.

ITD (brancheorganisation for den danske vejgodstransport) giver udtryk for, at man med forslaget genindfører den betaling som afskaffedes med ophævelsen af næringsbrevsordningen, og at der med opkrævning på P-nummer niveau i stedet for CVR-nummer niveau indføres en stærkt øget belastning af erhvervet sammenlignet med erhvervsstyrelsens opkrævning af betalingen til finansiering af næringsbasen.

Landbrug og Fødevarer bifalder indsættelsen af bestemmelserne om kampagnekontrol i fødevarerloven og bifalder også generelt brugen af kontrolkampagner men giver udtryk for, at de besparelser på kontroludgifterne, der er udsigt til, er for beskedne, og at virksomhedernes in-

ternationale konkurrencesituation tilsiger, at der ikke bør pålægges erhvervet yderligere kontrolomkostninger.

Miljø- og Fødevarerministeriet finder anledning til at gøre opmærksom på, at butikskæder og lignende efter anmodning til Fødevarestyrelsen vil kunne modtage en samlet opkrævning for alle deres forretningssteder.

Ministeriet finder ligeledes anledning til at præcisere, at indsættelse af bestemmelserne om finansiering af kampagnekontrol i fødevarerloven, blot er en ordensmæssig flytning af bestemmelserne fra en tekstanmærkning til den relevante lov. Der sker således ingen ændring af virksomhedernes retsstilling i forhold til hvad der er gældende i 2015, lige som der ikke er tale om, at opkrævning på P-nummer niveau adskiller sig fra den praksis, der anvendes af Erhvervsstyrelsen, idet også betalingen til næringsbasen opkrævedes pr. forretningssted. Det forhold, at partierne bag fødevarerforlig 3 valgte at styrke kampagnekontrollen med den deraf følgende forhøjelse af taksten fra 2017 betyder ikke, at der fremover vil være forskellige slags kontrolkampagner med forskellig finansiering. Ministeriet finder derfor ikke anledning til at ændre den foreslåede ordlyd af § 45, stk. 5.

Bestemmelser om nedsættelse af betaling til kosttilskuds kontrol

DI Fødevarer anfører, at man har noteret sig en nedsættelse af virksomhedernes betaling med ca. 37 procent. DI Fødevarer ser imidlertid gerne en fuldstændig fjernelse af dette gebyr, da der ikke, DI Fødevarer bekendt, findes dokumentation for, at der er belæg for at behandle kosttilskudsbranchen anderledes end andre brancher.

Ved indgåelsen af Fødevarerforlig 3 er det vurderet hensigtsmæssigt, at der sker en videreførelse af den styrkede kontrol med kosttilskud, som blev indført med Fødevarerforlig 2. Der er dog kun tale om en delvis videreførelse, og dermed en nedsat betaling til finansieringen.

Rekvireret vejledning – generelle bemærkninger

Bryggeriforeningen, Dansk Erhverv, DI Fødevarer, De Samvirkende Købmænd, HORESTA samt Landbrug og Fødevarer støtter muligheden for at rekvirere et gebyrfinansieret vejledningsbesøg.

Bryggeriforeningen ser frem til udmøntningen af lovhjemmelen, herunder fastsættelsen af, hvilke områder og under hvilke nærmere omstændigheder denne vejledning vil blive mulig. Foreningen forudsætter, at der vil blive mulighed for at afgive yderligere bemærkninger hertil, når et konkret forslag om udmøntning foreligger.

Dansk Erhverv finder, at det rekvirerede vejledningsbesøg vil aktivere Fødevarestyrelsens viden og kompetencer ud over de almindelige kontrolbesøg.

DI Fødevarer er positive over for indførelse af rekvireret vejledning og har noteret sig, at der skal indgås en særlig aftale mellem virksomheden og Fødevarestyrelsen, og at der ikke bliver tale om rådgivningsvirksomhed i konkurrence med private aktører.

De Samvirkende Købmænd har i mange år efterlyst muligheden for både forhåndsgodkendelse og mere (detaljeret) vejledning fra Fødevarestyrelsen. Derfor hilses det også velkomment, at der gøres endnu et forsøg på at etablere dette. Organisationen ser således frem til, at ministeren fastsætter regler for ikke alene vejledning, men også forhåndsgodkendelse, som fødevarerloven også giver mulighed for. De Samvirkende Købmænd ser endvidere frem til, i forbindelse med udarbejdelse af disse regler at få mere dialog om, hvordan det rent praktisk skal foregå, og hvad vejledningen kan indeholde. Som den rekvirerede vejledning er beskrevet i forbindelse

med lovforslaget ser organisationen flere risici for, at ordningen ikke vil kunne opfylde de ønsker og behov, der er hos medlemmerne, og at muligheden for rekvireret vejledning ikke vil blive brugt af virksomhederne. Der er to hovedproblemer ved ordningen, dels at der kan sanktioneres, hvis der under vejledningen opdages overtrædelse af regler, dels afgrænsningen af vejledning fra rådgivning, hvilket kan indebære, at virksomheden ikke får den vejledning, de har behov for.

HORESTA henviser til, at det fremgår af lovforslaget, at omfanget og dybden af den rekvirerede vejledning ikke skal adskille sig fra den nuværende vejledning til virksomhederne i forbindelse med kontrolbesøg, men at der fremadrettet vil være mulighed for at få vejledningen på et aftalt tidspunkt og indenfor specifikke emner, som virksomheden selv ønsker. I den sammenhæng er det HORESTAs holdning, som fremført blandt andet i forbindelse med Fødevarerforlig 3, at virksomhederne ofte ønsker svar på fortolkningen af reglerne, som ikke fremgår af diverse vejledninger på området. Virksomhederne har således ikke nødvendigvis behov for at købe vejledning, som allerede fremgår af eksisterende vejledningstekster. Den rekvirerede vejledning bør også give virksomhederne svar på specifikke spørgsmål i en konkret situation ud over det, som står i vejledningen. HORESTA vurderer, at vejledningen i flere tilfælde naturligt leder over i, at nogle spørgsmål fra virksomhederne reelt kan løses med forhåndsgodkendelser, som der allerede er hjemmel til i fødevarerloven.

ITD – Brancheorganisation for den danske vejgodstransport opfordrer Fødevarestyrelsen til at være meget opmærksom på sin generelle vejledningspligt, så der ikke sniger sig brugerbetaling ind, hvor styrelsen er bundet til sin pligt til at vejlede. Endvidere opfordrer ITD til en åben dialog om og en specifikation af, hvor grænsen går mellem myndighedsrelateret vejledning i henhold til vejledningspligten og den vejledning, der vil kunne rekvireres mod betaling.

Landbrug og Fødevarer finder, at der er visse betydelige uklarheder og en risiko for uensigtsmæssig gennemførelse af et i udgangspunkt fornuftigt initiativ. Dette gælder særligt i forhold til, at der skal betales for vejledningen. Landbrug og Fødevarer bemærker, at det ikke er klart beskrevet, hvornår vejledningen er gratis, og hvornår den koster penge, og at det bør nærmere fastlægges, hvilke rammer der tilbydes producenterne med initiativet.

Miljø- og Fødevarerministeriet kan oplyse, at branchen vil blive hørt i forbindelse med udarbejdelse af det bekendtgørelsesudkast, der skal udmønte lovgivningen om rekvireret vejledning. I bekendtgørelsesudkastet vil de mulige problemstillinger ved ordningen blive adresseret, herunder den situation, hvor et rekvireret vejledningsbesøg kan munde ud i et almindeligt kontrolbesøg, såfremt den tilsynsførende observerer forhold i den pågældende virksomhed, der vurderes ikke at være af en bagatelagtig karakter. Høringspartnernes nuværende bemærkninger vil indgå i udarbejdelsen af bekendtgørelsesudkastet ligesom, at høringsparterne vil få mulighed for at afgive nye bemærkninger.

Til HORESTAs bemærkning om, at der kan være tilfælde, hvor vejledningen vil lede over i spørgsmål, der kan løses med forhåndsgodkendelser, som der allerede er hjemmel til i fødevarerloven, bemærker Miljø- og Fødevarerministeriet, at eventuelle overlap til rekvireret vejledning vil blive nærmere håndteret i bekendtgørelsesudkastet. Som led i udmøntningen af Fødevarerforlig 3 implementeres muligheden for indførelse af forhåndsgodkendelser i fødevareraktiviteter

For så vidt angår forholdet mellem den almindelige vejledningspligt, der følger af forvaltningslovens § 7 og efter god forvaltningsskik, og rekvireret vejledning henvises til bemærkningerne til lovforslagets punkt 3.1. Endvidere kan Miljø- og Fødevarerministeriet oplyse, at Fødevarestyrelsens almindelige vejledning ikke berøres af etablering af muligheden for rekvireret vejledning. De to former for vejledning vil supplere hinanden. Dette fremgår af punkt 3.2.

I forhold til Landbrug og Fødevarers bemærkninger om, at det ikke er klart beskrevet, hvornår vejledning er gratis, og hvornår den koster penge, henvises til bemærkningerne til lovforslagets punkt 3.2., hvoraf fremgår, at der i tilknytning til den aftale, der indgås mellem Fødevarestyrelsen og den enkelte virksomhed, vil blive sendt et prisoverslag over det forventede tidsforbrug m.v. Det vil dog blive præciseret i lovforslagets bemærkninger i punkt 3.2., at tidspunkterne for, hvornår det rekvirerede vejledningsbesøg overgår til et kontrolbesøg, også vil fremgå af kontrolrapporten af hensyn til den endelige prisfastsættelse for vejledningen.

Rekvireret vejledning - Sanktionering

De Samvirkende Købmænd bemærker i forhold til muligheden for sanktionering af en overtrædelse, konstateret under et rekvireret vejledningsbesøg, at en virksomhed, der ønsker at rette op på nogle forhold, sandsynligvis vil betænke sig flere gange, før den vil rekvirere vejledning, hvis dette indebærer en risiko for at blive sanktioneret. De Samvirkende Købmænd finder derfor, at der i en sådan situation burde være en form for "frit lejde", da det er i både virksomhedens og Fødevarestyrelsens interesse, at virksomheden fremover kan følge reglerne så godt som muligt. Landbrug og Fødevarer opfordrer til, at bemærkningerne (om sanktionering) helt udgår af lovforslaget, og at det nærmere drøftes med Fødevarestyrelsen, hvordan en ordning mest hensigtsmæssigt kan gennemføres. Landbrug og Fødevarer finder det uheldigt, at Fødevarestyrelsen tilsyneladende ønsker at anvende oplysninger fra producenterne, der gives i forbindelse med rekvireret vejledning, til at kunne sanktionere virksomhederne for eventuelle overtrædelser i den forbindelse. Overtrædelser skal naturligvis sanktioneres, men det synes umiddelbart at være helt i strid med intentionerne om en udvidet vejledningsordning og bestemt i strid med det ønske, som dele af erhvervet har givet udtryk for i forbindelse med de gennemførte nabo- og væksttjek om yderligere vejledning.

Miljø- og Fødevarerministeriet bemærker, at alle fødevareraktiviteter er underlagt fødevarerkontrol, og at Fødevarestyrelsen ikke kan se bort fra konstaterede overtrædelser i forbindelse med et besøg, uanset om det er rekvireret eller som følge af almindeligt tilsyn. Som for alle overtrædelser gælder det, at der vil skulle ske en konkret vurdering af overtrædelsen, herunder af overtrædelsens betydning for fødevarerens sikkerhed. Dette indebærer, at der f.eks. alene vil blive vejledt i forhold til overtrædelser af bagatelagtig karakter, jf. gældende retningslinjer herom. Dette vil blive præciseret i bemærkningerne til lovforslaget under punkt 3.2.

Rekvireret vejledning - Forholdet mellem vejledning og rådgivning

De Samvirkende Købmænd bemærker, at et lurende problem er, hvorvidt den rekvirerede vejledning vil indeholde det, virksomhederne efterspørger. Ifølge beskrivelsen består vejledning f.eks. i at finde "de rette blanketter og vejledninger på hjemmesiden" og gennemgå relevante tekster, men der er behov for at gå videre, så man dels kan få en fortolkning af generelle eller uklare vendinger i lovgivningen og en stillingtagen til, hvad det helt konkret betyder i forhold til virksomhedens aktiviteter/produktion eller situation. De Samvirkende Købmænd bemærker videre, at der muligvis er en glidende overgang fra konkret vejledning til forhåndsgodkendelse, men uanset hvordan det formuleres, er det, der er interessant for en virksomhed, at kunne få konkret svar på, hvordan dette eller hint skal håndteres for at overholde reglerne, og hvorvidt Fødevarestyrelsen vil finde den påtænkte måde at håndtere en given situation på i overensstemmelse med reglerne. De Samvirkende Købmænd opfordrer til, at oplægget kan modificeres, så mulighederne for at drage fordel af rekvireret vejledning vil blive større, end der er lagt op til i den nærværende tekst.

HORESTA bemærker, at afgrænsningen af vejledning i forhold til rådgivning bør præciseres og anskueliggøres ved flere eksempler. I bemærkningerne til lovforslaget understreges det, at grænsen mellem vejledning og rådgivning ikke må overskrides og særligt gældende inden for bl.a. områderne mærkning, egenkontrol og risikoanalyse. HORESTA vurderer, at netop inden for disse områder skal der kunne rekvireres vejledning. Specielt risikoanalyserne og især Fødevarerstyrelsens fortolkninger af krav til risikoanalysernes niveau og omfang vil være efterspurgte vejledning for virksomhederne, uden at der er tale om, at Fødevarerstyrelsen udarbejder virksomhedens risikoanalyse.

For så vidt angår vurderingen af, om der er tale om vejledning eller rådgivning henvises til bemærkningerne til lovforslaget under punkt 3.2. I forhold til HORESTAs ønske om, at der skal kunne rekvireres vejledning om mærkning, egenkontrol og risikoanalyse, bemærkes, at der også vil kunne rekvireres vejledning om disse emner, men at Fødevarerstyrelsen i sin vejledning vil have stort fokus på ikke at overskride grænsen til den rådgivning, som udføres af private konsulenter og lign.

Rekvireret vejledning - Evaluering

Forslaget om rekvireret vejledning lægger op til, at ordningen evalueres efter en to-årig periode. Landbrug og Fødevarer er enige heri og bemærker, at i evalueringen skal fokus være på den praktiske og faktiske gennemførelse af rekvireret vejledning. Endvidere foreslår Landbrug og Fødevarer, at evalueringen skrives ind i selve lovteksten. Dansk Erhverv ser frem til den endelige model for ordningen og til evalueringen efter den to-årige periode og bistår gerne i processen.

Miljø- og Fødevarerministeriet bemærker, at det er besluttet som led i Fødevarerforlig 3 at ordningen om rekvireret vejledning evalueres efter en to-årig periode, og dette fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget.

Rekvireret vejledning - Gebyrfinansiering

Dansk Erhverv bakker op om Miljø- og Fødevarerministeriets overvejelser vedrørende rekvireret vejledning, særligt de tanker omhandlende betalingen for sådanne ydelser, hvor det er vigtigt, at gebyret står mål med de reelle udgifter hos fødevarermyndighederne.

DI Fødevarer bakker op om, at der er lagt op til, at gebyrbetalingen skal følge de almindelige takster for kontrolgebyrer, dog uden transportomkostninger, hvis vejledningen ikke sker på virksomheden.

Landbrug og Fødevarer bemærker, at vejledning skal være gratis og henviser i den forbindelse til bemærkninger om fokus på producenternes omkostninger og på konkurrenceevne, vækst og beskæftigelse.

Miljø- og Fødevarerministeriet bemærker, at Fødevarerstyrelsen allerede i dag yder vejledning i udstrakt omfang, og at mulighederne for omkostningsfri vejledning således er store, eksempelvis via de almindelige kontrolbesøg, på Fødevarerstyrelsens hjemmeside og ved telefonisk henvendelse til styrelsen. Når Fødevarerstyrelsen nu også tilbyder det rekvirerede vejledningsbesøg, er det for at imødekomme virksomhedernes ønske om mere specifik vejledning målrettet den enkelte virksomheds konkrete behov. Rekvireret vejledning skal derfor også ses som et supplement til den almindelige vejledning, der allerede ydes i dag.